

A-162

ЗАЛА 17

ШКАФЪ 22

ПОЛКА 3 № 65

ИНСТРУКЦІЯ

ДЛЯ ПРЕПОДАВАНІЯ ЛАТИНСКАГО
ЯЗЫКА

въ Гимназіяхъ и Обводовыхъ
Училищахъ.

INSTRUKCYA

DO WYKŁADU ŁACIŃSKIEGO
JĘZYKA

w Gimnazyach i Szkołach
Obwodowych.

Czytelnia

A-162

BIBLIOTEKA WYDZIAŁU
Pedagogiki i Psychologii - Uniwersytetu w Białymstoku

FPP0037135

Цѣль
нть во
ныхъ св
учащихся юпошеи къ уразумѣнію и извле-
ченію пользы изъ образцовыхъ сочиненій
литературы этого языка. Для достиженія
этой цѣли Учитель не будетъ ограничи-
ваться механическимъ изученіемъ грам-
матическихъ правилъ и простымъ перево-
домъ на Польскій или Русскій языкъ; но
онъ распорядитъ свое преподаваніе та-
кимъ образомъ, чтобъ оно занимало внима-
ніе учениковъ, возбуждало любопытство,
изоощрало остроуміе, оживляло вообра-
женіе и обогащало умъ свѣдѣніями. По
этому онъ не долженъ, особенно въ низ-
шихъ классахъ, занимать своихъ учени-
ковъ теоретическими подробностями; но
ограничиваясь показаніемъ общихъ пра-
вилъ и основаній языка, сколько возмо-
жно болѣе переводить, а при переводахъ
и упражненіяхъ пополнять и точнѣе изъ-
яснять оныя. Распредѣленіе ученія бу-
детъ слѣдующее.

Cel nauki języka Łacińskiego jest wszech-
stronne rozwijanie władz umysłowych i u-
spособienie kształcące się młodzieży do
zrozumienia i korzystania z wzorowych dzieł
literatury tego języka. Ażeby zaś Nauczy-
ciel trafił do tego celu, nie będzie przesta-
wał na mechaniczném tylko wyuczaniu pra-
widła grammatycznych i prostym przekła-
dzie na język Polski lub Rosyjski; ale wy-
kład swój tak urządzi, żeby i uwagę uczniów
zajmował, i ciekawość obudzał, i dowcip za-
ostrzał, i imaginacją ożywiał, i rozum wia-
domościami z bogacał. Dla tego nie powi-
nien, szczególnie w niższych klassach, zajmo-
wać swoich uczniów zbyt drobiazgową teo-
ryą; ale przestając na wskazywaniu ogólnych
prawideł i zasad języka, jak najwięcej z ni-
mi tłumaczyć, a przy tłumaczeniu i cwi-
czeniach, takowe uzupełniać i dokładnięj
objasniać. — Rozkład nauki będzie nastę-
pujący.

I-й КЛАССЪ.

Учитель начнетъ со чтенія, обращая при этомъ вниманіе учениковъ на звукъ особенныхъ буквъ въ соединеніи съ другими, на раздѣленіе словъ на слоги, на произношеніе слоговъ различное отъ польскаго въ отношеніи просодіи и ударенія: для этого онъ долженъ показывать общія правила доступныя для дѣтей, на пр: что всякая двугласная долга; что гласная передъ гласною произносится коротко; что гласная передъ двумя согласными долга и т. д., въ послѣдствіи же и правила происходящія изъ склоненій и спряженій. При этомъ онъ обязанъ учить дѣтей значенію словъ, заключающихся въ прочтенномъ отрывкѣ; когда же уроками польскаго языка они будутъ приготовлены къ склоненію и спряженію частей рѣчи, тогда при безпрестанномъ чтеніи, на которое будетъ онъ употреблять меньшую часть урока, покажетъ имъ и латинскія склоненія и спряженія. Прежде всего объяснитъ имъ правильныя склоненія латинскихъ

KLASSA' I.

Nauczyciel zacznie od czytania, przy którym, będzie zwracał uwagę uczniów na brzmienie szczególnych głosek w połączeniu z innemi, na rozdzielanie wyrazów na zgłoski, na wymawianie zgłoszek różne od polskiego pod względem iloczasu i akcentu: będzie wskazywał ogólne w tej mierze prawidła, nieprzechodzące pojęcia dzieci, n. p. że każda dwugłoska jest długa; że samogłoska będąca przed samogłoską jest krótka; że przez następstwo dwóch spółgłosek samogłoska staje się długa, i t. d., a w dalszym ciągu i prawidła wynikające z deklinacyi i konjugacyi. Przytém będzie uczył dzieci znaczenia wyrazów, znajdujących się w przeczytanym wyimku: a gdy przez polski język zostaną już przygotowane do odmieniania części mowy, natenczas obok ciągłego czytania, na które mniejszą część lekcyi poświęci, wskazywać będzie przypadkowanie imion, a następnie i czasowanie słów. Wyłoży na-przód odmianę foremną imion łacińskich i greckich i czasowanie słowa *esse*: potem naukę o zakończeniach rodzajowych i stopniowaniu przymiotników, nareszcie czasowanie

и греческихъ именъ и спряженіе глагола *esse*; потомъ скажетъ объ окончаніяхъ родовъ и измѣненіи прилагательныхъ именъ по степенямъ сравненія, наконецъ представитъ правильныя спряженія дѣйствительныхъ и страдательныхъ глаголовъ. Какъ въ этомъ, такъ и въ слѣдующемъ классѣ, пропуститъ всѣ опредѣленія, общія грамматикѣ польской и латинской. Обучая склоненіямъ и спряженіямъ, Учитель не будетъ довольствоваться только тѣмъ, чтобъ ученики сказывали оныя наизусть, по порядку падежей или временъ; но заставитъ ихъ примѣнять узнанныя ими склоненія къ польскимъ примѣрамъ, представленнымъ имъ словесно или показывать оныя въ примѣрахъ латинскихъ. Изложивъ спряженіе вспомогательнаго глагола, начнетъ переводить съ учениками соотвѣтственные отрывки изъ *Tigocinium* для 1-го класса; при чемъ онъ долженъ обращать вниманіе ихъ на родительный падежъ единственнаго числа въ именахъ, въ глаголахъ же на времена коренныя; этого неупуститъ онъ изъ виду и въ слѣдующемъ классѣ.

foremne słów czynnych i biernych. Wszelkie definicje wspólne grammatyce polskiej pominie tak wtój, jak i w następnej klasie. Ucząc zaś konjugacyi i deklinacyi nie przestanie na tém, żeby je uczniowie porządkiem przypadków lub osób i czasów odmawiali, lecz poznane formy imion i słów każe im stosować do zadawanych przez siebie przykładów polskich ustnie, lub wykazywać takowe w przykładach łacińskich. Jak tylko wyłoży odmianę słowa posiłkowego, zacznie tłumaczyć uczniami stosowne wyimki z *Tigocinium* na kl. I, przyczém zawsze będzie zwracał uwagę ich na przypadek 2gi liczby pojedynczej w imionach, a w słowach na czasy pierwotne, czego i w następnej klasie robić nie zaniedbą.

II-ой КЛАССЪ.

Въ этомъ классѣ Учитель повторитъ все то, что было пройдено въ предыдущемъ классѣ, будетъ попеременно объяснять грамматику и переводить съ латинскаго на польскій. Изъ грамматики пройдетъ онъ склоненія неправильныхъ и недостаточныхъ именъ, также мѣстоимѣній, о числительныхъ именахъ, о родахъ существительныхъ именъ по ихъ значенію и окончанію: покажетъ роды латинскихъ глаголовъ, ихъ образованіе и изложитъ спряженіе недостаточныхъ и неправильныхъ глаголовъ. Послѣ будетъ говорить о неизмѣняемыхъ частяхъ рѣчи: сначала о нарѣчіяхъ, покажетъ ихъ образованіе и перемѣну по степенямъ сравненія; потомъ о предлогахъ, союзахъ, наконецъ о междометіяхъ, то есть окончить этимологическую часть грамматики. Для твердаго впечатленія въ памяти учениковъ изложенной теоріи, Учитель долженъ предлагать имъ на всякой лекціи сколько возможно болѣе, польскихъ темъ, которыя они будутъ словесно переводить въ классѣ на латинское, отчасти же и

KLASSA II.

W tej klasie Nauczyciel powtórzywszy to, co w poprzedzającej było wyłożone, będzie na przemianę wykladał grammatykę i tłumaczył z łacińskiego na polski. Z grammatyki przejdzie deklinacye imion nieforemnych i ułomnych, tudzież zaimków: o imionach liczebnych, o rodzajach rzeczowników podług znaczenia i zakończenia: wskaże gatunki słów łacińskich, ich formowanie się i wyłoży czasowanie słów nieforemnych i ułomnych. Potem będzie mówił o nieodmiennych częściach mowy. A na-przód o przysłówkach, których wskaże tworzenie się i stopniowanie: dalej o przyimkach, następnie o spójnikach, nareszcie o wykrzyknikach, słowem ukończy część grammatyki etymologiczną. Dla wprawy i umocnienia uczniów w poznanej teorii zadawać im będzie na każdej lekcyi jak najwięcej stosownych sposobów mówienia po polsku, które oni ustnie w klasie, a po części i na piśmie w domu, przerabiać będą na łacińskie. Takowe sposoby mówienia czerpać może już z książki używanej do tłumaczenia z łacińskiego na polskie, to jest *Tirocinium* na

письменно дома. Такія темы можетъ онъ брать частью изъ книги употребленной для перевода съ латинскаго на польское, то есть *Tirocinium* для II-го кл: частью же изъ первой части темъ Троянскаго. Въ преподаваніи грамматики будетъ онъ и здѣсь руководствоваться сочиненіемъ назначеннымъ для I-го кл:

III-й КЛАССЪ.

Учитель сперва повторить ту часть грамматики, которая была объяснена въ двухъ предыдущихъ классахъ. Послѣ, давши ученикамъ понятіе о составѣ предложенія и различныхъ родахъ его, приступить къ изложенію словосочиненія; сперва о согласованіи словъ, которое отнесетъ къ четыремъ случаямъ: 1) къ согласованію прилагательнаго съ его существительнымъ; 2) къ согласованію глагола съ его подлежащимъ, 3) къ согласованію приложенія съ его главнымъ словомъ и 4) къ согласованію словъ находящихся въ различныхъ предложеніяхъ.

Управление словъ начнетъ съ объясненія управленія предлоговъ, послѣ пока-

кл. II, już z *Zadań Trojańskiego Części I*. W wykładzie grammatyki trzymać się będzie i tu dzieła na kl. I. przepisanego.

KLASSA III.

Nauczyciel powtórzy naprzód tę część grammatyki, która w dwóch poprzedzających klassach była wyłożoną. Potém dawszy poznać uczniom skład zdania i różne jego rodzaje, przystąpi do wykładania Składni, a naprzód Zgody, którą ściagnie do czterech okoliczności: 1) Zgody przymiotnika ze swoim rzeczownikiem, 2) Zgody słowa ze swoim subjektem, 3) Zgody appozycji ze swoim głównym wyrazem, i 4) Zgody wyrazów będących w różnych zdaniach.

Składnię rzędu zacznie od wyłożenia rzędu przyimków; następnie wskaże używanie

жетъ употребленіе падежей для выраженія мѣста, пространства, времени и возраста: для обозначенія свойства, вида, величины, посредствомъ существительнаго съ глаголомъ *sunt*, или и безъ онаго. Потомъ скажетъ объ употребленіи именительнаго и звательнаго падежей, далѣе объ употребленіи падежа родительнаго, дательнаго, винительнаго и творительнаго, ограничиваясь общими правилами, особенно такими, которыя показываютъ различіе управленія словъ въ польскомъ и латинскомъ языкѣ. Для упражненія, ученика будутъ переводить съ польскаго на латинское въ классѣ словесно, а дома письменно, сообразные съ известными ими правилами отрывки, изъ вышеупомянутыхъ темъ Троянскаго. Три урока въ недѣлю нужно употребить на переводъ Евтропія, по изданію Л. Су... въ Варшавѣ. При переводѣ, Учитель не столько будетъ заниматься этимологическимъ разборомъ отдѣльных словъ, сколько объясненіемъ синтаксиса и связи предложеній между собою. Что касается до руководства, то для этого назначается Грамматика Троянскаго, изданная въ Варшавѣ 1834 г.

случаевъ до выраженія мѣста, пространства, czasu, i wieku: do wyrażenia przymiotu, postaci, wielkości, przez rzeczownik ze słowem *sunt*, lub bez niego. Potém będzie mówił o używaniu przypadków Igo i Vgo, następnie IIgo, IIIgo, IVgo i VI, przestając na prawidłach ogólnych, szczególnie takich, które wskazują składnię różną od składni w języku polskim. Dla ćwiczenia się, uczniowie przekładać będą z polskiego na łaciński tak w klasie ustnie, jako też w domu na piśmie, stosownie do poznanych prawideł wyimki z wymienionych wyżej *Zadań Trojańskiego*. W trzech godzinach na tydzień tłumaczyć należy *Eutropiusza*, podług wydania L. Su... w Warszawie. Przy tłumaczeniu Nauczyciel nie tyle będzie wchodził w rozbiór etymologiczny szczególnych wyrazów, ile w objaśnianie składni i związku zdań między sobą. Grammatyka przeznaczona się *Trojańskiego*, wydana w Warszawie 1834.

IV-й КЛАССЪ.

Учитель повторивъ часть грамматики, изложенную въ предыдущемъ классѣ, будетъ продолжать остальную часть о латинскомъ синтаксисѣ: а именно о временахъ вообще и раздѣленіи ихъ на условныя и безусловныя и значеніи каждаго въ особенности: объ употребленіи временъ въ главныхъ, вводныхъ и придаточныхъ предложеніяхъ: далѣе объ употребленіи наклоненій: изъявительнаго, согласительнаго, а) безъ союзовъ, b) съ союзами, c) послѣ вопросительныхъ словъ, d) послѣ мѣстоименій и нарѣчій относительныхъ, e) если приводятся чужія слова, f) и въ предложеніяхъ вводныхъ (*in enunciationibus incidentibus*): объ употребленіи повелительнаго наклоненія: объ употребленіи неопредѣленнаго наклоненія, винительнаго и именительнаго надежей съ неопредѣленнымъ (*Accusat. et Nominat. cum Infinitivo*) и о косвенной рѣчи (*oratio obliqua*): о причастіяхъ, ихъ значеніи и употребленіи и сочетаніи: о творительномъ самостоятельномъ: объ употребленіи и синтаксисѣ герундій и супиновъ: объ у-

KLASSA IV.

Nauczyciel powtórzywszy część grammatyki w poprzedzającej klasie wyłożoną, pójdzie dalej i wyłoży pozostałą część nauki o składni łacińskiej, a mianowicie: o czasach w ogólności, ich podziale na bezwzględne i względne (*absoluta i relativa*) i znaczeniu każdego w szczególności: o używaniu czasów w zdaniach głównych, w zdaniach pobocznych i zależnych: далѣе o używaniu trybów: oznajmującego, łączącego, a) bez spójników, b) po spójnikach, c) po wyrazach pytających, d) po zaimkach i przysłówkach względnych, e) w przytoczeniach cudzego zdania i f) w zdaniach wtrąconych czyli pośrednich (*in enunciationibus incidentibus*): o używaniu trybu rozkazującego: o używaniu trybu bezokolicznego, 4go i 1go przypadku z trybem bezokolicznym (*Accusat. et Nominat. cum Infinitiv.*) i o mowie ubocznej (*oratio obliqua*): o imiesłowach, ich znaczeniu, używaniu i składni: o składni przypadku 6go zwanego *Ablativus absolutus v. consequentiae*: o używaniu i składni gerundiów i supinów: o używaniu zaimków dzierżawczych, *sui, suus*;

потребленіи мѣстоименій притяжательныхъ *ui, ius*; объ употребленіи указательныхъ мѣстоименій и другихъ. Чѣмъ неудобопонятіе эта часть грамматики, тѣмъ болѣе надлежитъ приучать къ ней учениковъ практически. Для этого Учитель будетъ съ ними много переводить, какъ словесно такъ и письменно, соответственные отрывки изъ вышеупомянутой книги Троянскаго. Для переводовъ съ латинскаго назначаются три часа въ недѣлю, изъ которыхъ два должны быть употреблены для перевода Корнелія Пенота, а одинъ для перевода Басней Федра, по изданію Л. Су... у Мерцбаха, въ Варшавѣ 1837 г. При объясненіи этихъ писателей Учитель обязанъ дѣлать преимущественно грамматическія замѣчанія.

Въ концѣ учебнаго года Учитель повторитъ съ учениками изъ грамматики все то, что было пройдено въ трехъ предъидущихъ классахъ и въ этомъ послѣднемъ, для приготовления ихъ къ выдержанію экзамена при переходѣ въ V-й классъ.

о używaniu zaimeków wskazujących i innych. Im trudniejszą do pojęcia jest ta część grammatyki, tém bardziej praktycznie należy ćwiczyc w niej uczniów. Dla tego Nauczyciel będzie z nimi wiele tłumaczył z polskiego na łacińskie, tak ustnie, jak na piśmie, stósowne zadania z książki *Trojańskiego*, wyżej wymienionėj. Do tłumaczenia z łacińskiego przeznacza się w dwóch godzinach na tydzień *Korneliusza Neposa*, w jednej Bajki *Fedra* podług wydania *L. Su...* u Merzbacha w Warszawie 1837. Objaśnienia i uwagi przy wykładzie tych pisarzy czynione będą szczególnie grammatyczne.

W końcu roku szkolnego Nauczyciel powtórzy z uczniami z grammatyki to wszystko, co w trzech poprzedzających klassach i w téj wyłożone zostało, celem przygotowania ich do złożenia egzaminu przy wejściu do klasy Vtėj.

V-ой КЛАССЪ.

Одинъ часъ въ недѣлю посвятить Учитель на переводъ съ учениками съ польскаго на латинское по темамъ *Троянскаго*; преимущественно долженъ онъ избирать примѣры для труднѣйшихъ правилъ латинскаго словосочиненія. Для чтенія возьметъ онъ Превращенія *Овидія* и Записки *Цезаря* о войнѣ съ Галлами, и употребитъ для каждаго изъ нихъ по два часа въ недѣлю. Приступая же къ чтенію перваго онъ долженъ прежде объяснить правила латинской просодіи и ударенія. Потомъ покажетъ на чемъ основывается латинское стихосложеніе; перечислитъ роды стопъ (*pedes*), объяснить что такое *arsis*, *thesis*, *anacrusis*, *metrum*. Скажетъ о цезурѣ, о чтеніи латинскихъ стиховъ по стопамъ; объ экзаметрѣ и пентаметрѣ дактилическомъ. Кромѣ переводовъ съ польскаго, Учитель долженъ задавать ученикамъ легкія темы для домашнихнихъ упражненій.

VI-ой КЛАССЪ.

Въ этомъ классѣ, два раза въ недѣлю

KLASSA V.

W jednej godzinie na tydzień Nauczyciel tłumaczyć będzie z uczniami z polskiego na łacińskie podług *Zadań Trojańskiego*, szczególnie przykłady na najtrudniejsze prawa składni łacińskiej. Do czytania weźmie *Przemiany Owidyusza* i *Pamiętniki Cezara* o wojnie z Gallami, przeznaczając dla każdego z nich po dwie godziny w tygodniu. Wprzód jednak nim zacznie czytać pierwszego, wskaże ogólne prawidła prosodyi łacińskiej i akcentu. Dalej wyłoży na czém zależy układ wierszy łacińskich: wymieni gatunki stóp (*pedes*), wytłumaczy co jest *arsis*, *thesis*, *anacrusis*, *metrum*. O cezurze, o skandowaniu wierszy łac: o używanych figurach prosodyjnych. O hexametrze i pentametrze daktylicznym. Oprócz tłumaczenia z polskiego, naznaczać będzie na ćwiczenia domowe łatwiejsze zadania

KLASSA VI.

W tej klassie Nauczyciel dwa razy na ty-

Учитель будетъ переводить *Енеиду Виргилія*, а два часа употребить на переводъ *Лувія*, по изданію Бартошевича. Пятый же часъ посвятить на Римскія древности, преимущественно *de Sacris*, руководствуясь сочиненіемъ *Н. Д. Фуса*. Кромѣ переводовъ съ польскаго или рускаго на латинскій языкъ и обратно, Учитель будетъ назначать, для упражненія, описаніе мѣстныхъ историческихъ событій или рассказы, которыхъ содержаніе или самъ разскажетъ, или укажетъ источники, изъ которыхъ можно ихъ почерпнуть.

VII-ой КЛАССЪ.

Для этого класса назначается изъ прозаиковъ *Цицеронъ*, а изъ поэтовъ *Гораций*. Изъ сочиненій перваго будутъ переводить письма *ad familiares* частнаго содержанія, а именно съ просьбою, поздравленіемъ, рекомендаціею и т. д. то есть изъ книгъ XIII, XV, XVI, II, III, и прочихъ; также рѣчи: pro Archia poeta, pro lege Manilia, pro Caecina, pro Cluentio, pro Roscio Comoedo, pro Quintio. Изъ поэзій Горация нужно переводить преимущественно Оды и посланіе къ Пи-

дзень tłumaczyć będzie z uczniami *Eneidę Wirgilego*, w dwóch innych *Liwiusza* podług wydania Bartoszewicza. W piątęj godzinie opowiadać będzie Starożytności Rzymskie, mianowicie *de sacris*, trzymając się dzieła *J. D. Fussa*. Na ćwiczenia domowe oprócz tłumaczenia z polskiego lub rossyjskiego na łacińskie i wzajemnie, naznaczać będzie opisy drobniejszych zdarzeń historycznych lub powiastki, których treść albo sam opowie uczniom, albo wskaże źródło, z którego takowe będą mogli wyczerpać.

KLASSA VII.

Na tę klasę przeznacza się z prozaików *Cycerona*, z poetów *Horacyusza*. Z pism pierwszego czytane będą *listy ad familiares* w materyach prywatnych, a mianowicie z prośbą, powinszowaniem, poleceniem i t. d., jako to z księgi XIII, XV, XVI, II, III, i innych, tudzież mowy, pro Archia poeta, pro lege Manilia, pro Caecina, pro Cluentio, pro Roscio Comoedo, pro Quintio. Z poezyi Horacego tłumaczyć należy szczególnie Ody i list do Pizonów, *de arte poetica*. Mając wykladać ostatniego, Nauczyciel po-

знамъ *de Arte poetica*. При объясненіи послѣдняго, Учитель сдѣлаетъ краткій очеркъ о мѣрахъ и родахъ стиховъ его. Изъ Древностей изложитъ *de litterarum apud Romanos cultu*, по *Фуссу* и *Гарлезіо* и о важнѣйшихъ изданіяхъ латинскихъ авторовъ. Для сочиненій будетъ задавать описанія, повѣсти, письма, и краткія разсужденія о предметахъ, взятыхъ изъ древностей.

Записаніе. При изложеніи Авторовъ, въ трехъ высшихъ классахъ, Учитель обязанъ входить въ подробнѣйшій ихъ разборъ, объясняя ихъ не только грамматически, но и исторически, обращая вниманіе учениковъ на *Syntaxin* орнаментовъ, устройство періодовъ, также на красоту въ мысляхъ и выраженіяхъ. Въ VI и VII классахъ, кроме перевода означенныхъ авторовъ, будетъ безпрерывно и безъ остановки читать съ учениками или легчайшія мѣста изъ тѣхъ же писателей, или авторовъ которыхъ ученики переводили въ предыдущихъ классахъ. Во всѣхъ же классахъ ученики будутъ изучать наизусть лучшія мѣста, какъ изъ поэзій, такъ и изъ прозы, переводимыхъ авторовъ.

да uczniom krótką wiadomość o miarach i gatunkach jego wierszy. Z starożytności wyłoży, podług *Fussa* i *Harlezyusza*, *de litterarum apud Romanos cultu*, i o najważniejszych wydaniach autorów łacińskich. Na ćwiczenia naznaczać będzie poważniejsze opisy, powieści, listy i rozprawki z starożytności.

Uwaga. Nauczyciel wykładając autorów w trzech klassach wyższych, powinien wchodzić w głębszy ich rozbiór, objaśniać ich nie tylko grammatycznie, ale i historycznie, zwracając uwagę uczniów na składnię ozdobną, budowę okresów, oraz piękność myśli i wysłowienia. W klassie VI i VII, obok pozwolniejszego tłumaczenia autorów wskazanych, będzie ciągle (*cursive*) czytał z uczniami albo łatwiejsze miejsca tychże samych autorów, albo takich, których w poprzedzającej klassie tłumaczyli. We wszystkich zaś klassach uczniowie uczyć się będą na pamięć piękniejszych wyimków, tak z poezyi jak z prozy, tłumaczonych pisarzów.

ПРИБАВЛЕНИЕ

КЪ ИНСТРУКЦИИ ДЛЯ ПРЕПОДА- ВАНІЯ ЛАТИНСКАГО ЯЗЫКА.

ДОБАТЕК

DO

INSTRUKCYI DO WYKŁADU JEZYKA ŁACIŃSKIEGO.

de instrumentis belli musicis: de castris, eorum discrimine et forma: de disciplina militari, ubi de stipendio: de exercitiis et ministeriis: de juribus, honoribus, praemiis et suppliciis militum: de missione.

3) z części wojskowej: *de delectu militari: de militibus eorumque ordinibus: de acie Romanorum: de armis et signis militaribus: de instrumentis belli musicis: de castris, eorum discrimine et forma: de disciplina militari, ubi de stipendio: de exercitiis et ministeriis: de juribus, honoribus, praemiis et suppliciis militum: de missione.*

A-162